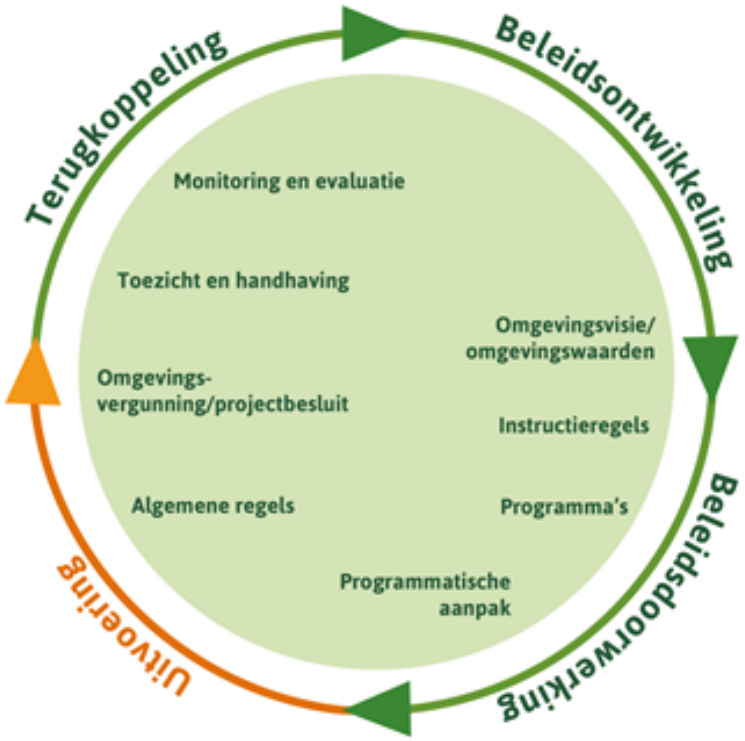
Programma’s onder de Omgevingswet: oude wijn in nieuwe zakken?

Jan van der Steege, 19 april 2021

Inhoud

- De beleidscyclus
- Soorten programma’s
- Inhoud, kenmerken en voorwaarden
- Programma versus beleid
- Voorbeelden
- Vragen

De beleidscyclus

Soorten van programma’s onder de Omgevingswet

- Verplichte programma’s (EU richtlijnen): voorbeeld actieplan omgevingslawaai (geluid)
- Verplichte programma’s (bij overschrijding omgevingswaarden) Voorbeeld: voor luchtkwaliteit (NO2: 40 microgram/m3 gemiddeld over het jaar), of kwaliteit van het oppervlaktewater.
- Programma’s met een programmatische aanpak. Doel: (tijdelijk) activiteiten mogelijk maken en beheren – voorbeelden Programmatische aanpak stikstof, Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit
- Vrijwillige programma’s (ter uitvoering van de Omgevingsvisie etc.)

Programma: inhoud, kenmerken en voorwaarden

Inhoud/kenmerken

- Maatregelen gericht op de nagestreefde kwaliteit van de fysieke leefomgeving
- Uitwerking van Ambities en Doelen die je wilt bereiken (evt. afkomstig uit de omgevingsvisie)
- Instrumenten die je wilt inzetten (regels, subsidies, communicatie etc.)
- Sectoraal en of gebiedsgericht
- Vaststelling door college
- Zelfbindend (inwoners kunnen gemeente erop aanspreken)

Randvoorwaarden

- Gemeente heeft invloed op het bereiken van de ambitie/het doel
- Participatie
- Soms milieueffectrapportage (bijv. als het programma een kader biedt voor mer-plichtige activiteiten, zoals grote woningbouwprojecten)
- Planning en monitoring
- Verantwoorden en bijstellen als de ambitie of het doel niet wordt gehaald
- Uitvoeringsbudget om de ambitie of het doel te bereiken

Het vrijwillige programma vergeleken met bestaand beleid

- Past in de beleidscyclus en houdt die gaande – net als gewoon beleid
- Uitwerking en onderbouwing van gemeentelijk beleid – net als gewoon beleid
- Leidraad voor handelen – net als gewoon beleid
- Middel om gesprek te voeren over een opgave - net als gewoon beleid
- Bruikbaar in gesprek met inwoners, ondernemers, etc. – net als gewoon beleid
- Afwegingskader voor vergunningen – net als gewoon beleid
- Bundelt maatregelen en kan tegenstrijdigheden voorkomen (is ook het oogmerk van gewoon beleid)
- Flexibeler dan de omgevingsvisie/makkelijker aan te passen – net als gewoon beleid…
- **Mijn conclusie: er is geen enkel voordeel aan een “vrijwillig programma” dat niet ook al via gewoon beleid te realiseren is… Het belangrijkste verschil is dat de “zelfbinding” een grotere plicht is**

Voorbeelden

1. Actieplan omgevingslawaai (2018-2023)

Voldoet niet volledig aan “eisen” uit de omgevingswet

Bestaande actieplan aanpassen of het nieuwe actieplan (in 2023) in lijn brengen met omgevingswet?

2. Luchtkwaliteit:

Omgevingswaarden van het Rijk worden gehaald.

Gemeente kan zelf omgevingswaarde vaststellen of een vrijwillig programma ontwikkelen

Andere mogelijk vrijwillige programma’s – (nb dit kan ook via “gewoon” beleid)

Woonprogramma

Programma warmtetransitie

Programma duurzame opwek energie

Programma’s onder de Omgevingswet

